

AÇILARI STANDART AÇI ÖLÇME ARAÇLARIYLA ÖLÇME

~1~

■ Standart açı ölçme birimi derecedir.

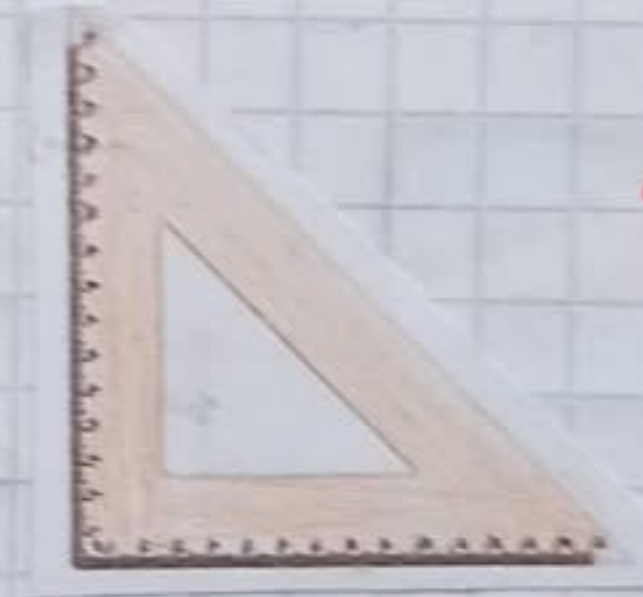
■ Sembolle $^{\circ}$ şeklinde gösterilir.
 $50^{\circ} \rightarrow$ Elli derece

■ Açıların kullanımı birçok meslek alanında önemlidir. Örneğin mimarlıkta çizimlerde, uçak ve gemi rotaları belirlemede, mühendislik alanlarında kullanılır.

■ Açıları açıölçer (iletki) ve gönye ile ölçeriz.

\rightarrow Açıölçer
(İletki)

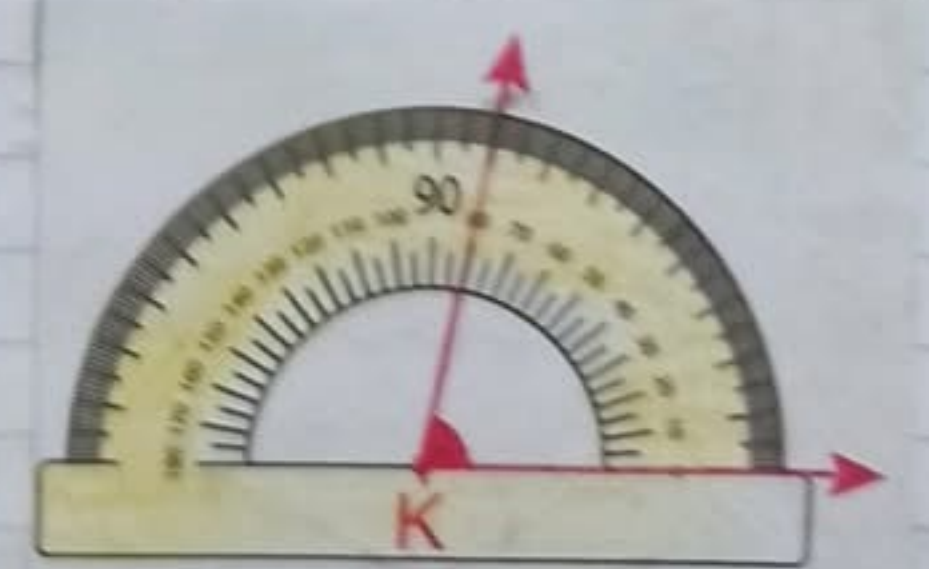

\rightarrow Gönye

Açıölçerle Açı Ölçme

1. Açıyı ölçmek için açıölçerimizin orta kısmındaki koyu noktayı, açının köşesinin üzerine getirelim.

2. Açıölçerin cetvel kısmının kenarını da açının bir kolunun üzerine getirelim.

3. Açının diğer kolunun açıölçerin içinde denk geldiği sayı, açının derece cinsinden ölçüsüdür.

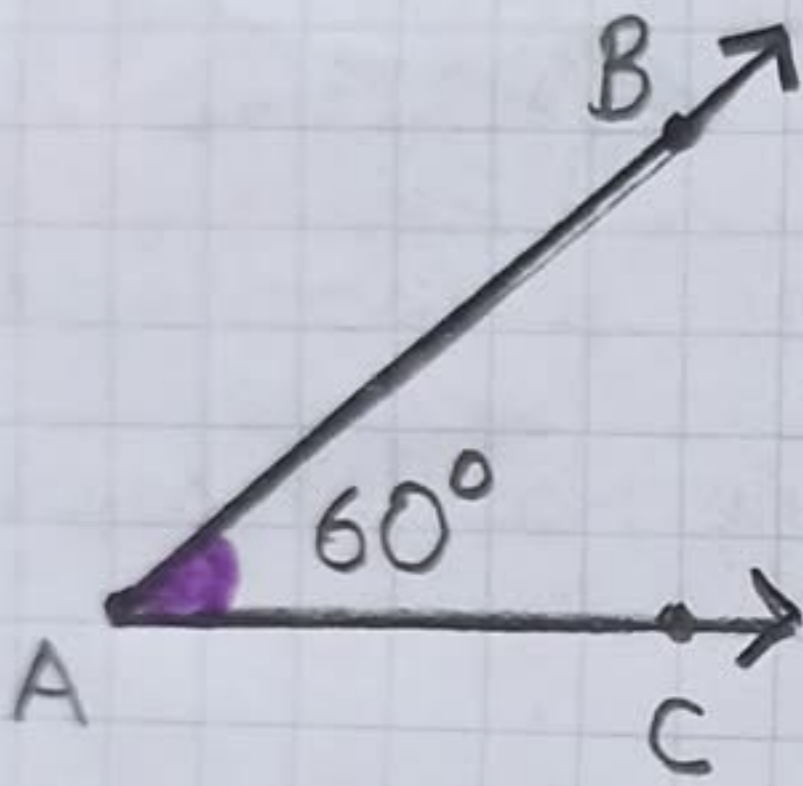
K açısının ölçüsü 80° 'dir

DAR, DİK, GENİŞ VE DOĞRU AÇIYI BELİRLEYELİM

~ 2 ~

Açıyı oluşturan ışınların arasındaki
açıklığa **açının ölçüsü** denir.

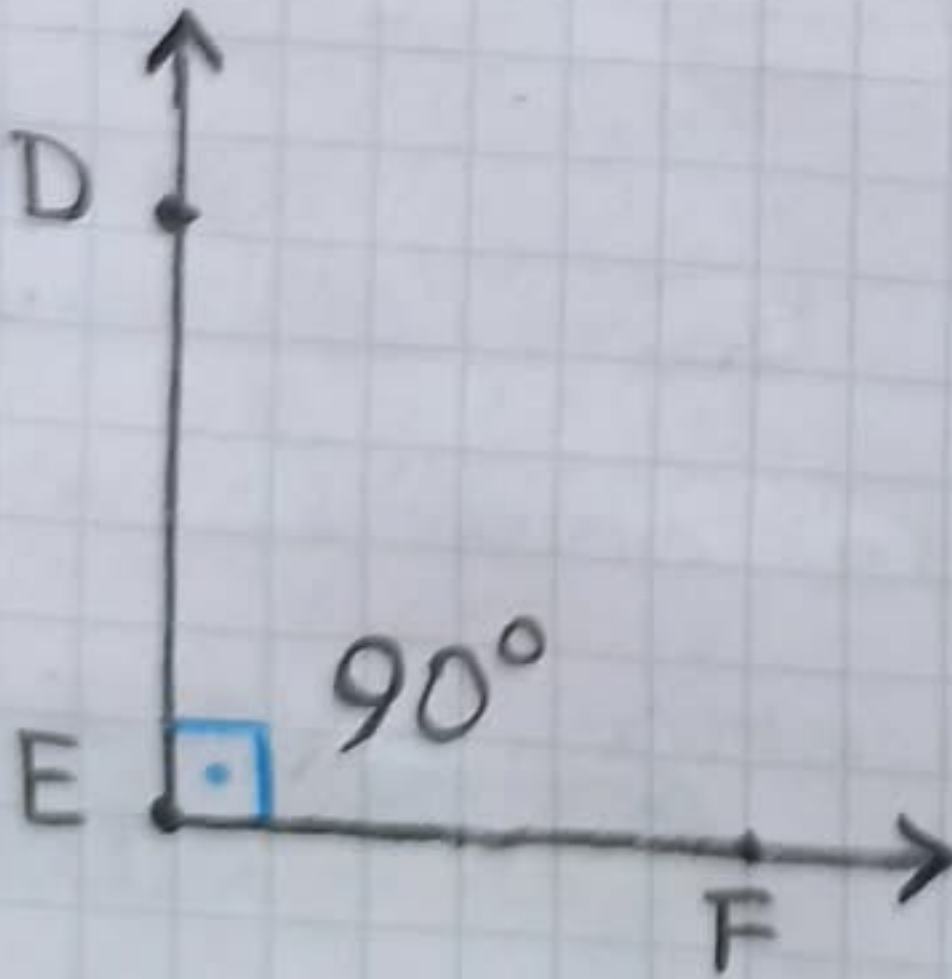
DAR AÇI

Ölçüsü 90° den **küçük**
olan açılara **dar açı**
denir.

Örnek : $\hat{A} = 60^\circ$

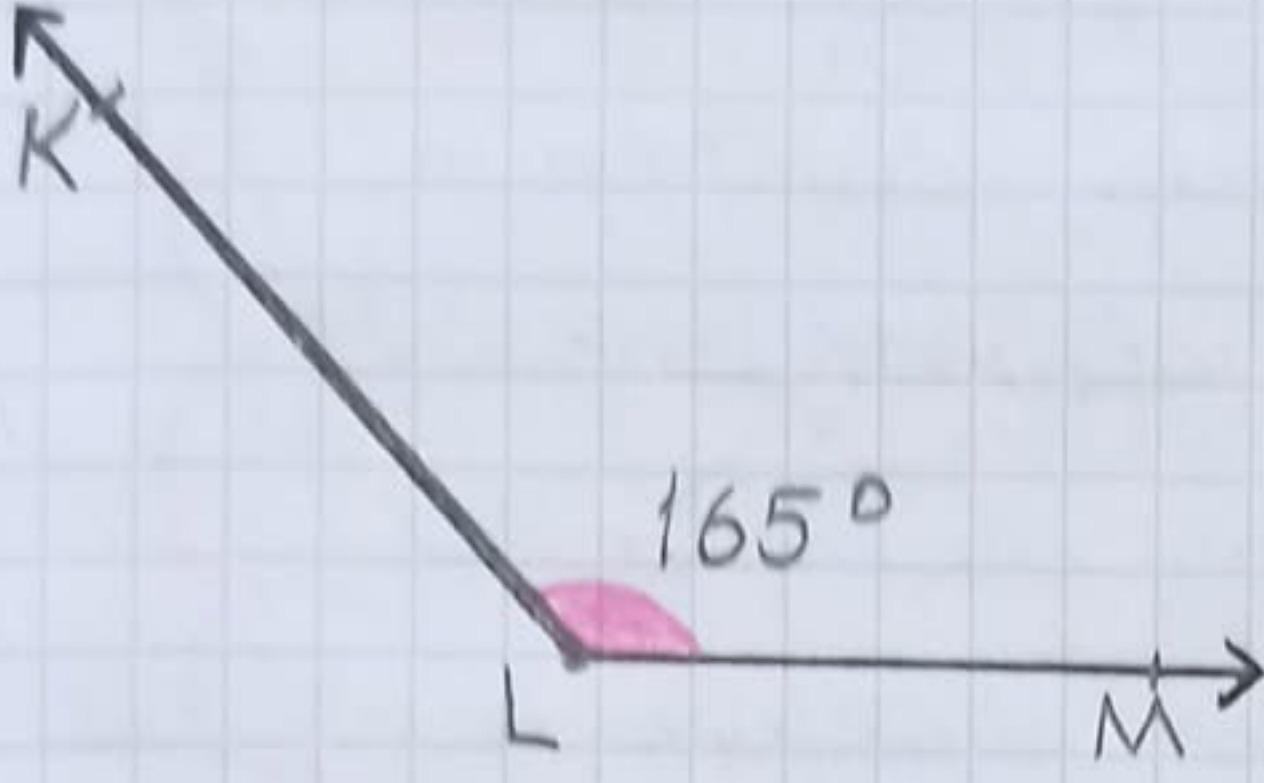
DİK AÇI

Ölçüsü 90° olan
açılara **dik açı** denir.

Örnek : $\hat{E} = 90^\circ$

GENİŞ AÇI

Ölçüsü 90° ile 180° ~3~ arasında olan açılara geniş açı denir.

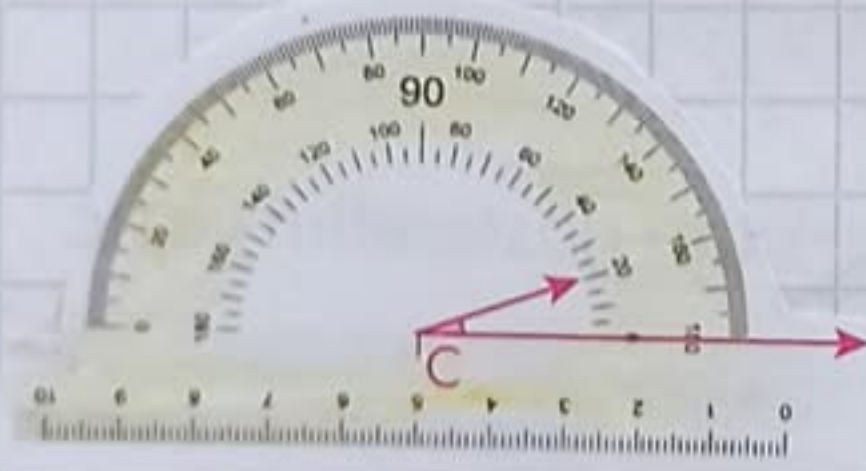
Örnek: $\hat{L} = 165^\circ$

DOĞRU AÇI

Ölçüsü 180° olan açılara doğru açı denir.

Örnek: $\hat{G} = 180^\circ$

$\hat{C} = 20^\circ$

→ C açısının ölçüsü 90° den küçük olduğundan dar açıdır.

$\hat{B} = 90^\circ$

→ B açısının ölçüsü 90° olduğundan dik açıdır.

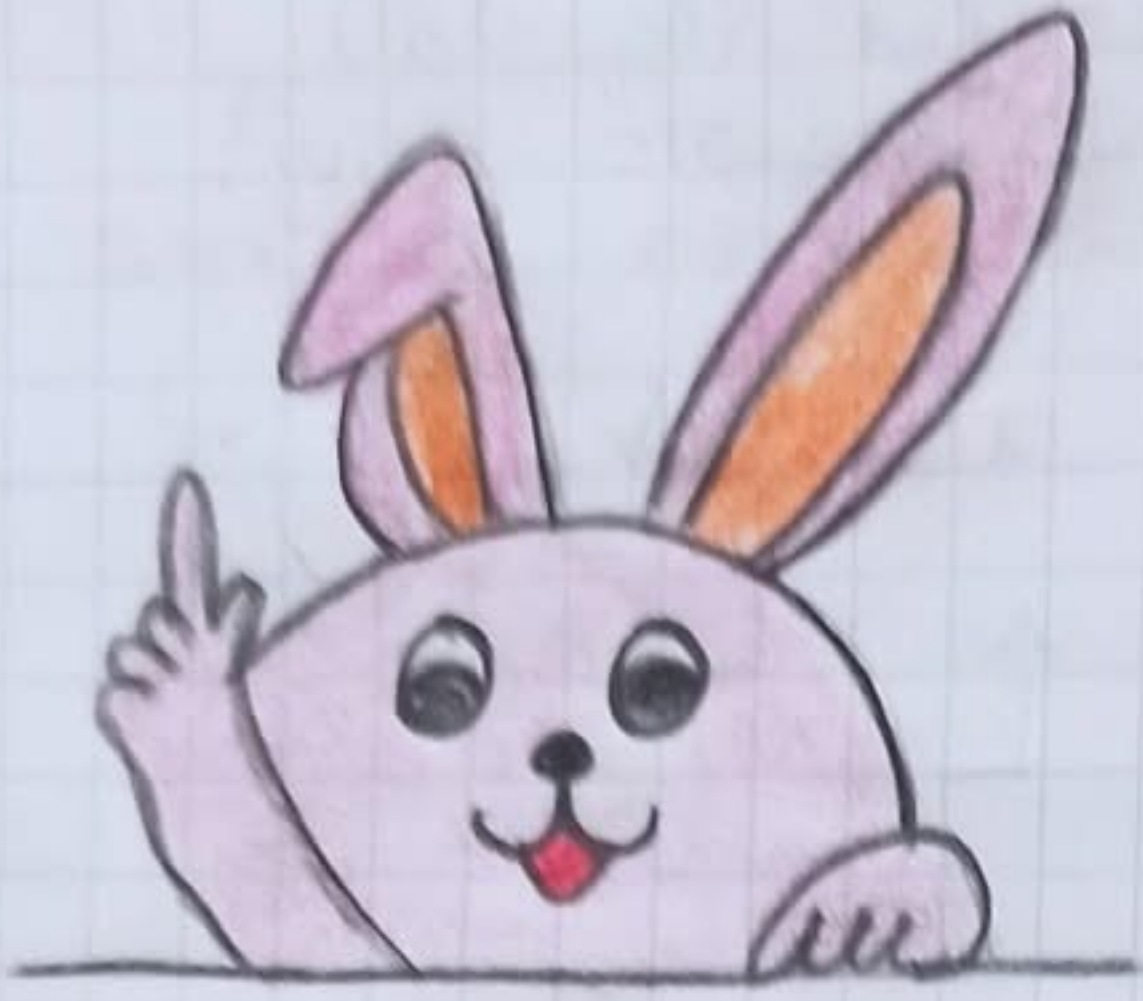

$\hat{A} = 120^\circ$

→ A açısının ölçüsü 90° den büyük, 180° den büyük olduğundan geniş açıdır.

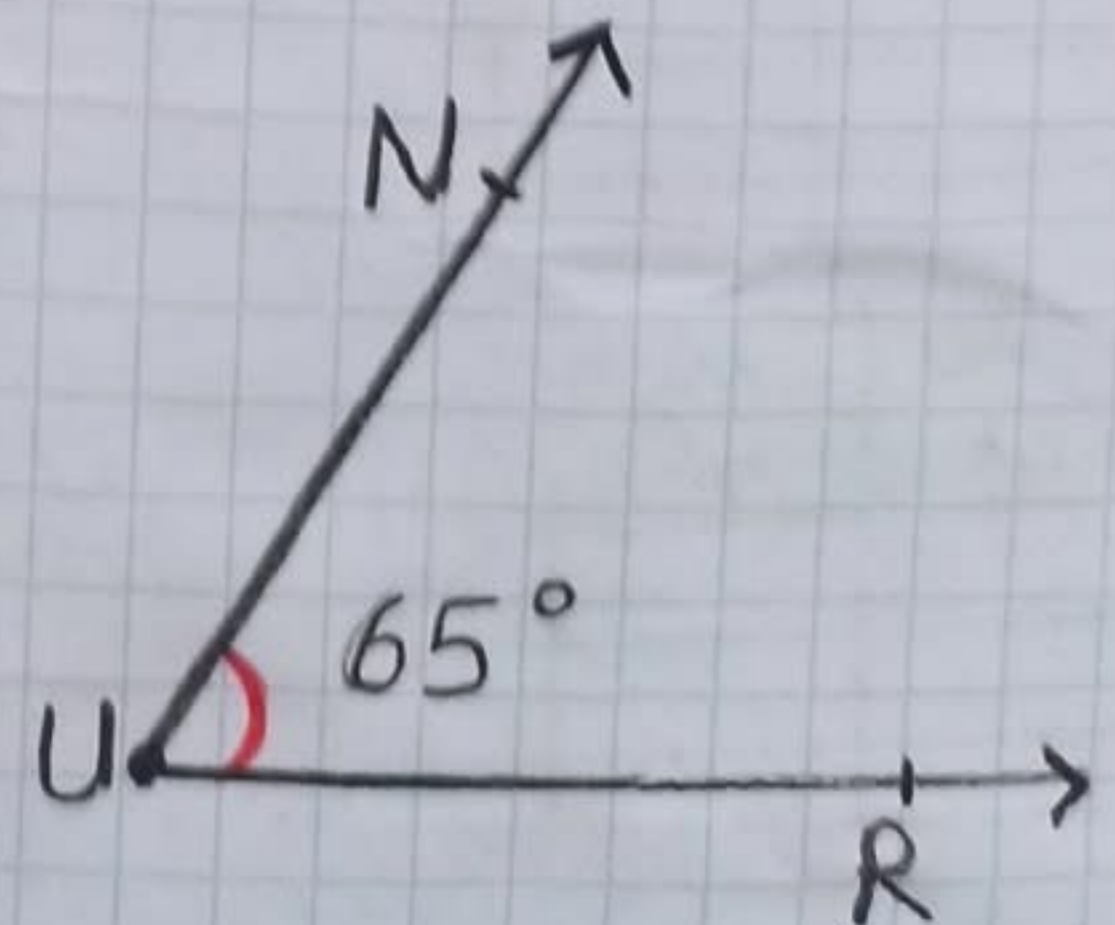
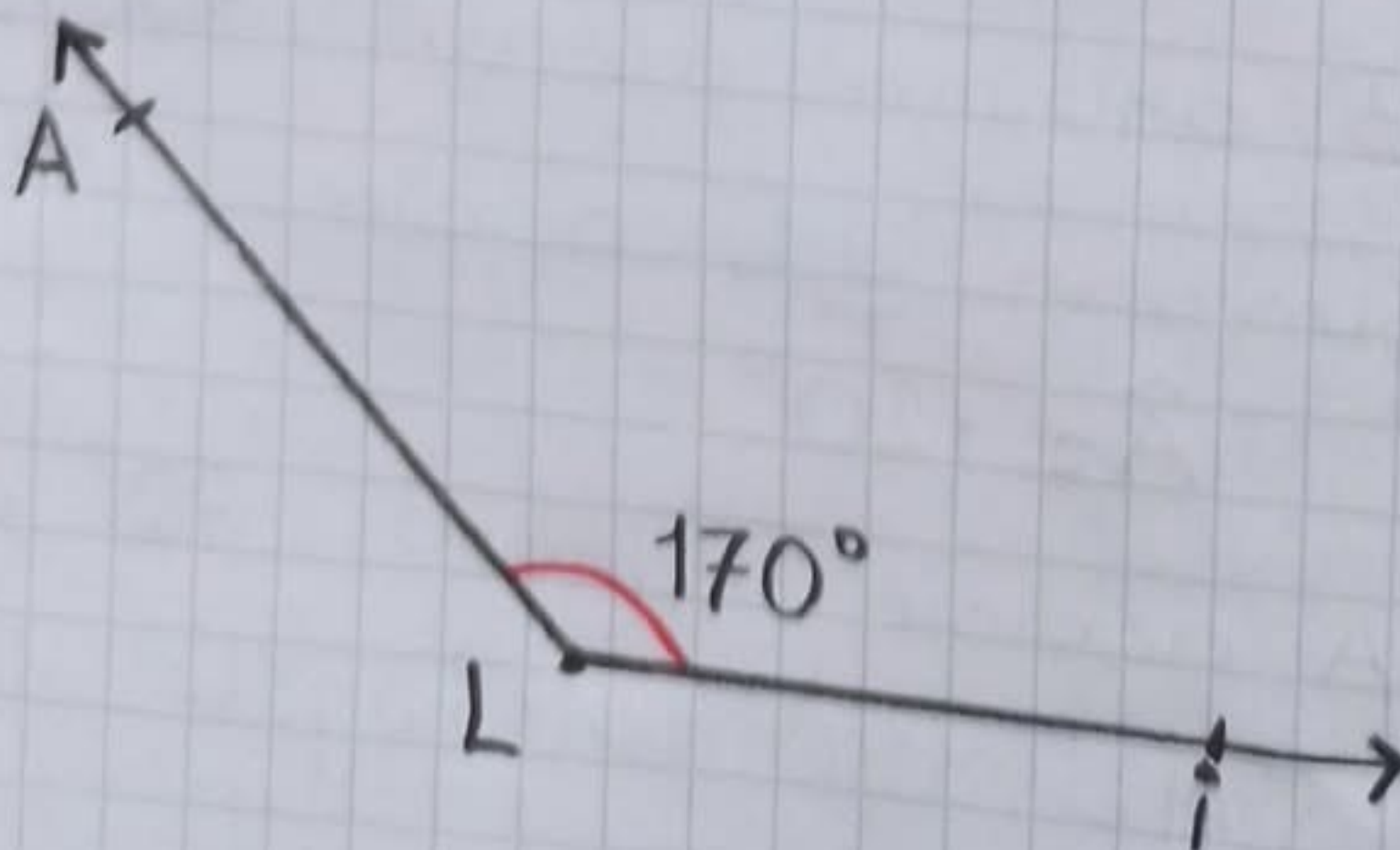
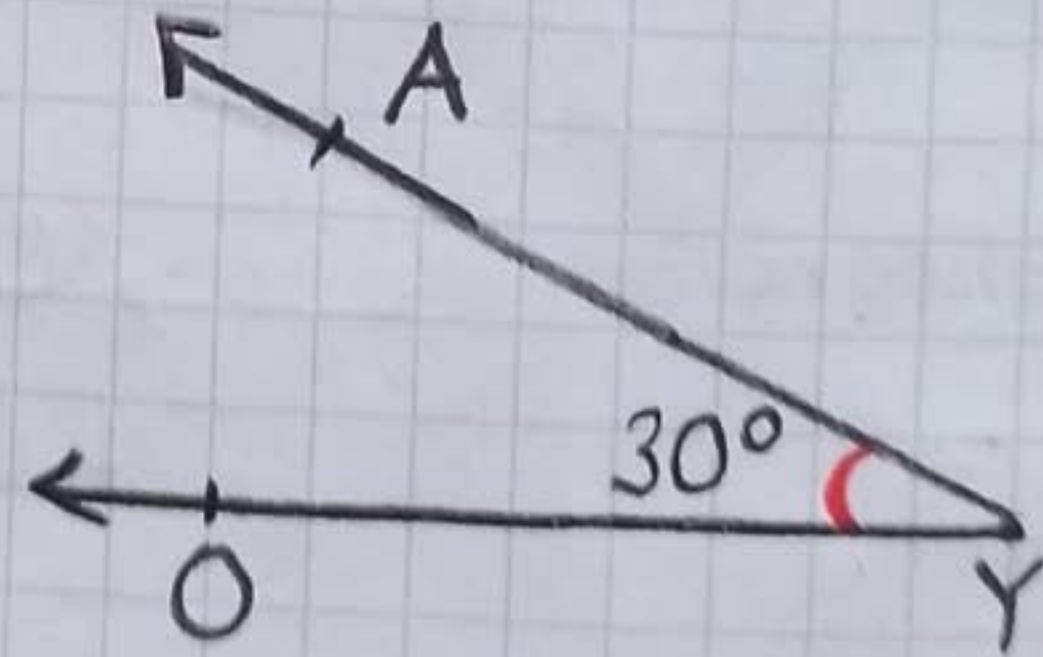
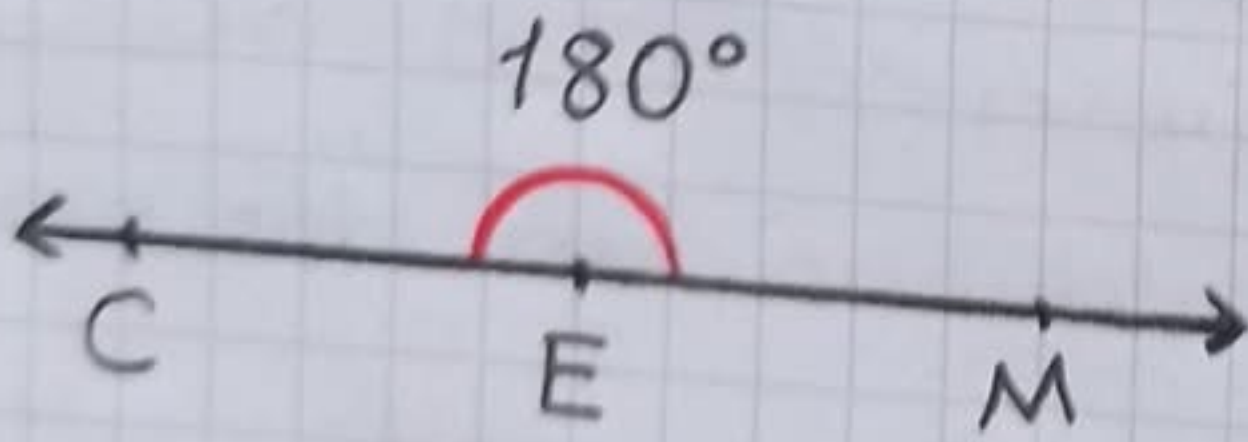
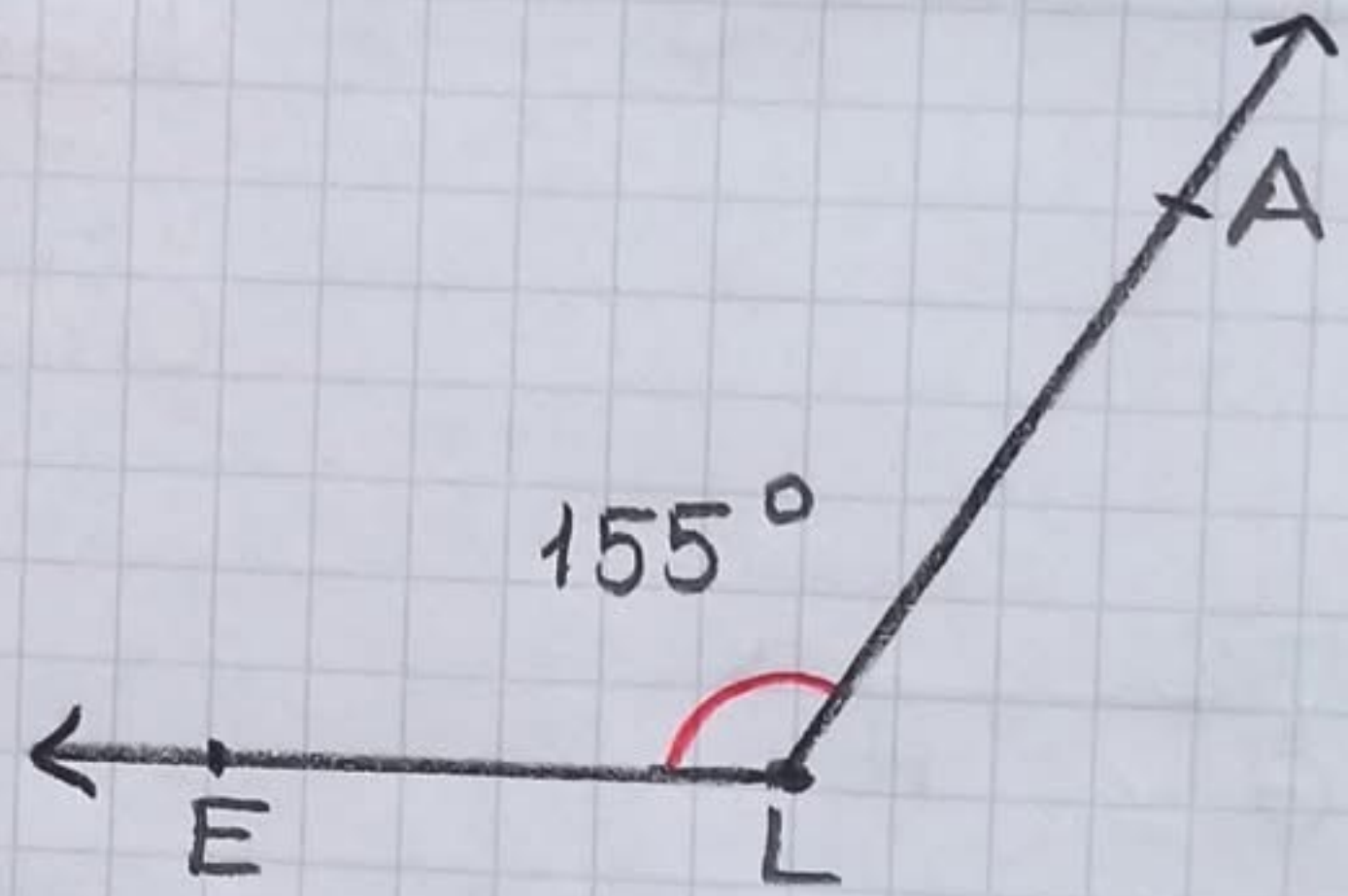
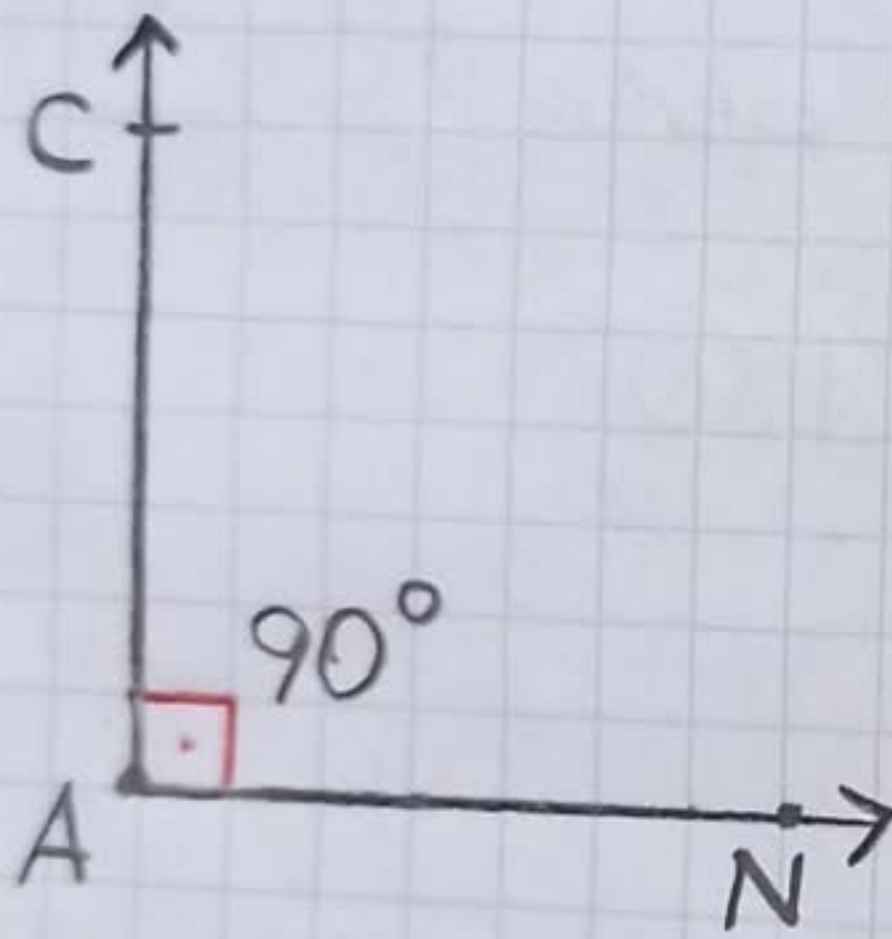

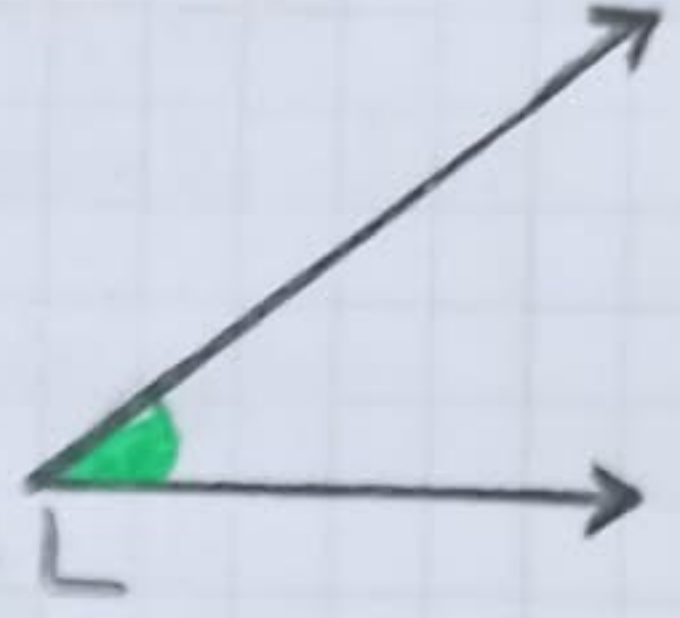
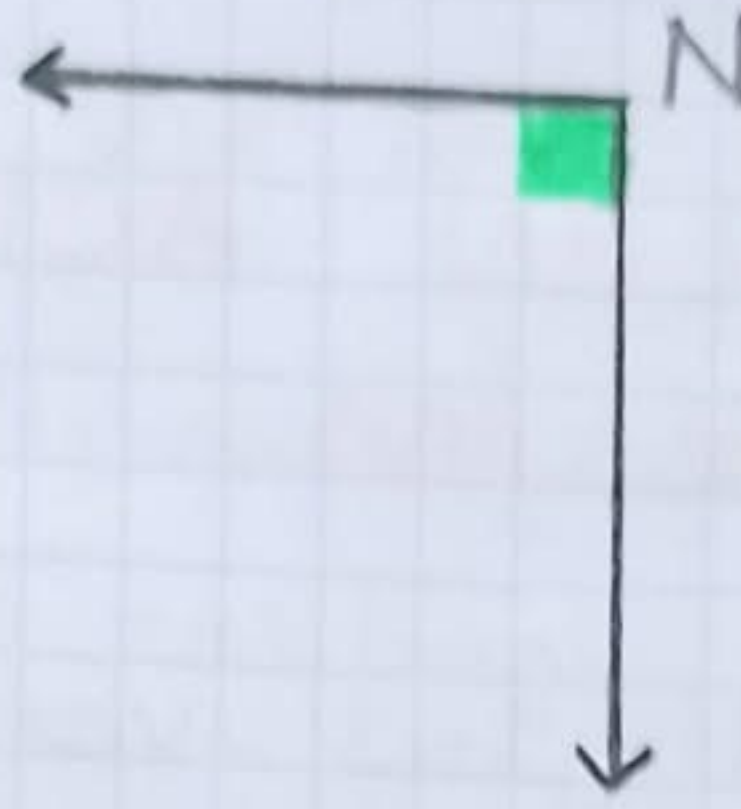
→ D açısının ölçüsü 180° olduğundan doğru açıdır. $\hat{D} = 180^\circ$

Aynı ölçüye sahip
açıların duruşların-
daki farklılık,
açının ölçüsünde
etkili değildir.

♥ Aşağıda verilen açıların çeşitlerini
yazalım.

~5~

Yukarıda verilen açılara göre soruları cevaplayalım.

♥ Açılardan hangisinin ölçüsü 90° den büyüktür?

♥ Açılardan hangisi dik açıdır?

♥ Açılardan hangisi dar açıdır?

♥ K açısı kaç derecedir?

♥ N açısı ile K açısının ölçüleri toplamı kaçtır?

♥ Açıları büyükten küçüğe doğru sıralayalım.

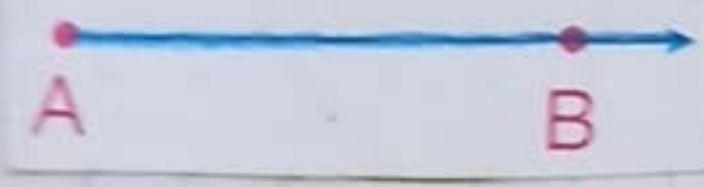
♥ N açısının ölçüsünün $\frac{3}{5}$ 'i kaç derecedir?

ÖLÇÜLERİ VERİLEN AÇILARI ÇİZELİM

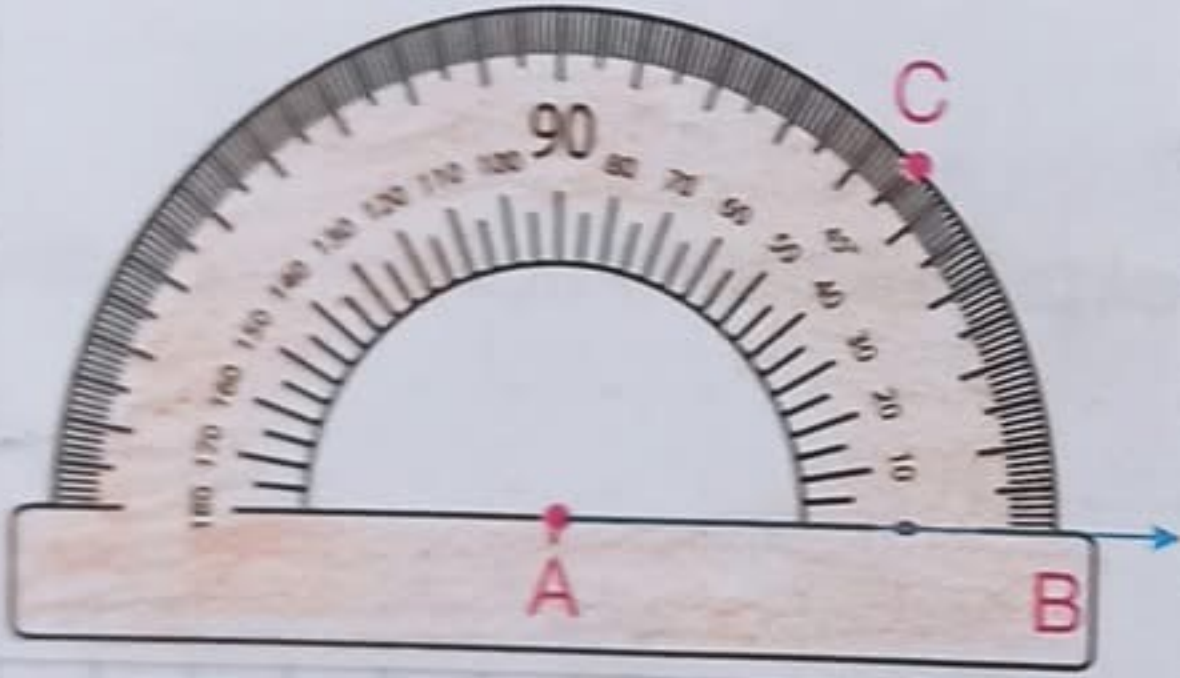
Açı ölçüsü verilen bir açıyı açıölçer ile çizmek için şu adımları takip etmeliyiz.

1-

Açının köşesini oluşturacak bir nokta belirlenir ve belirlenen noktadan bir ışın çizilir.

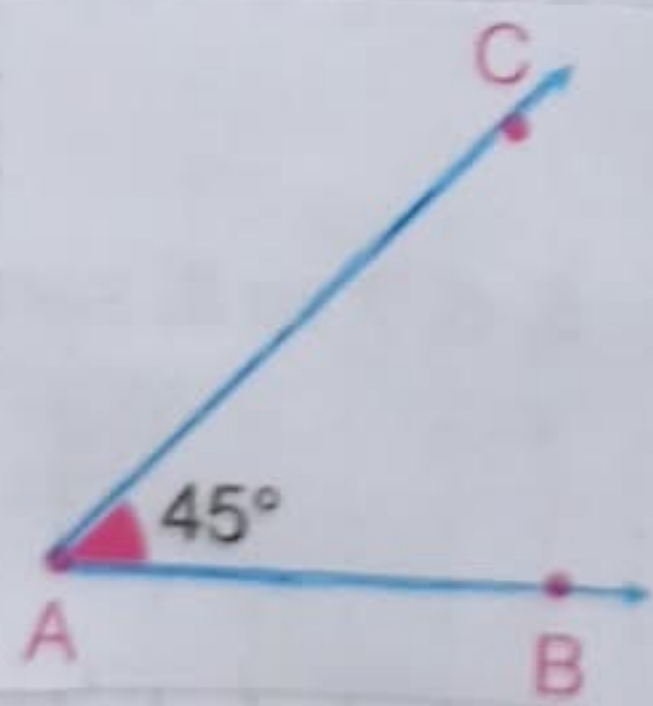
2-

bir nokta işaretlenir

Açıölçerin merkezi, nokta üzerine yerleştirilir. Verilen açı ölçüsünün hizasına

3-

Oluşturulan noktalardan ışın çizilir. Böylece ölçüsü verilen açı çizilmiş olur.

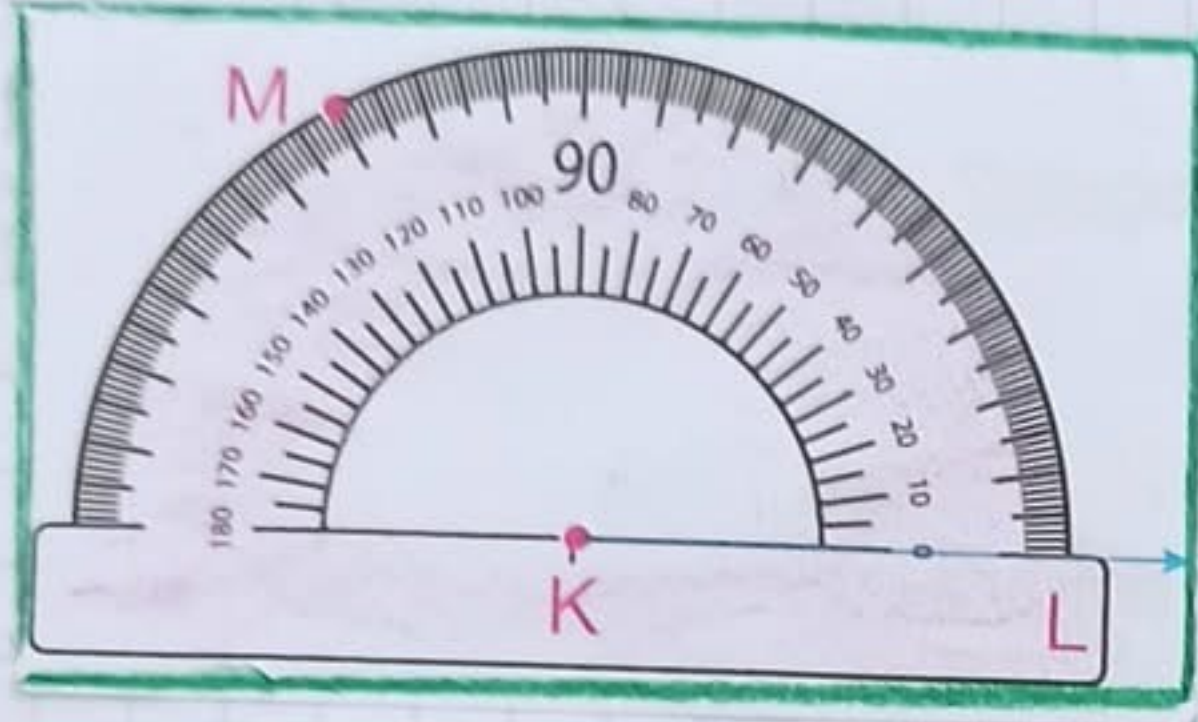
Yukarıda istenilen 45° lik açının çizimi yapılmıştır.

Örnek: Ölçüsü 120° olan bir açı çizelim.

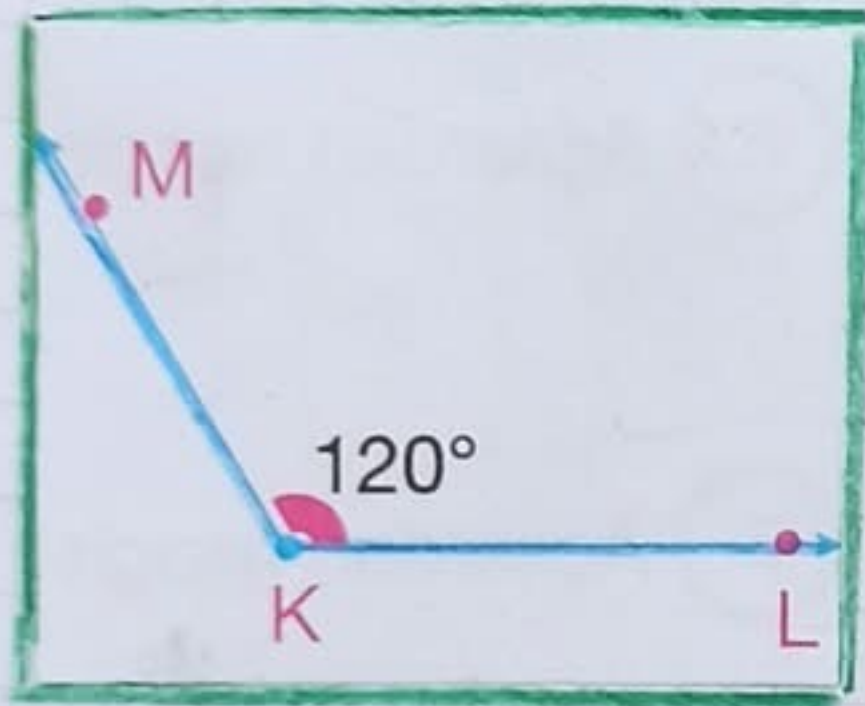
~7~

Açının köşesini oluşturacak bir K noktası koyalım ve bir KL ışını çizelim.

Açıölçeri yerleştirelim. Açıölçer üzerinde 120° 'nin hizasına M noktasına işaretleyelim.

İşaretlediğimiz nokta ile K noktasını birleştirerek KM ışını oluşturalım.

♥ Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazalım.

— 86° dar açıdır.

— 130° dik açıdır.

— 90° den küçük açılar dar açıdır.

— 180° doğru açıdır.

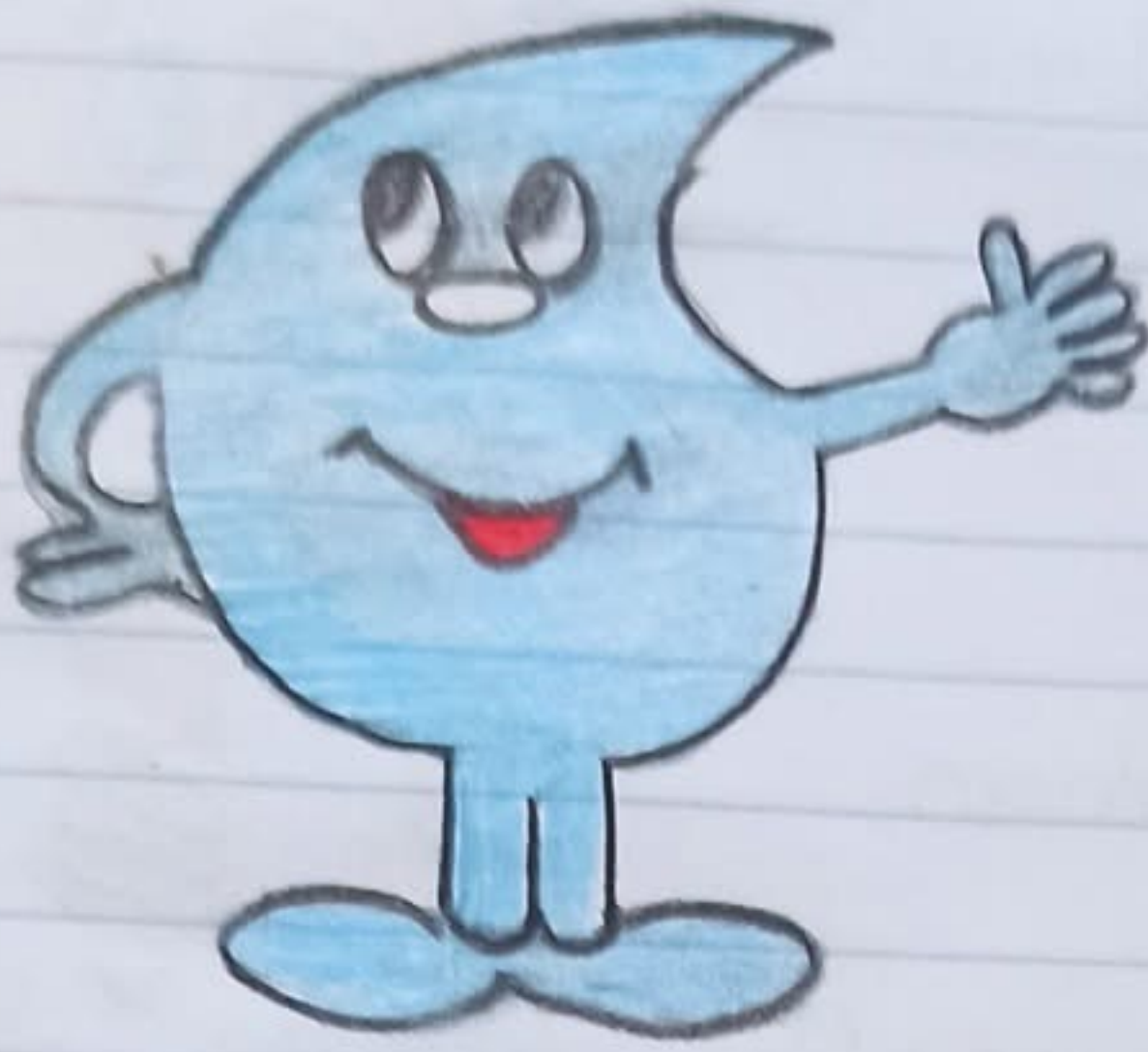
— Dik açı 90° dir.

— 150° geniş açıdır.

— Geniş açı 90° den büyük 180° den küçük olur.

İSRAFA KARŞI EL ELE

①

Suyu
Boşa Akıtma

Su, zaman, enerji, giysi, gıda gibi kaynakları gereksiz harcamaya **israf** denir.

Örneğin;

- ⇒ Fazla su harcamak,
- ⇒ Gereksiz yere ısıtık yakmak,
- ⇒ Yiyebileceğimizden fazla yiyecek almak,
- ⇒ Zamanı boşa harcamak,
- ⇒ Giysilerimizi çabuk eskitmek israftır.

Yeryüzündeki hiçbir kaynak sınırsız değildir. Bu yüzden insanların kaynakları kullanırken bilinçli ve tasarruflu olması gerekir.

İsrafı Önlemek İçin Alınacak Bazı Önlemler

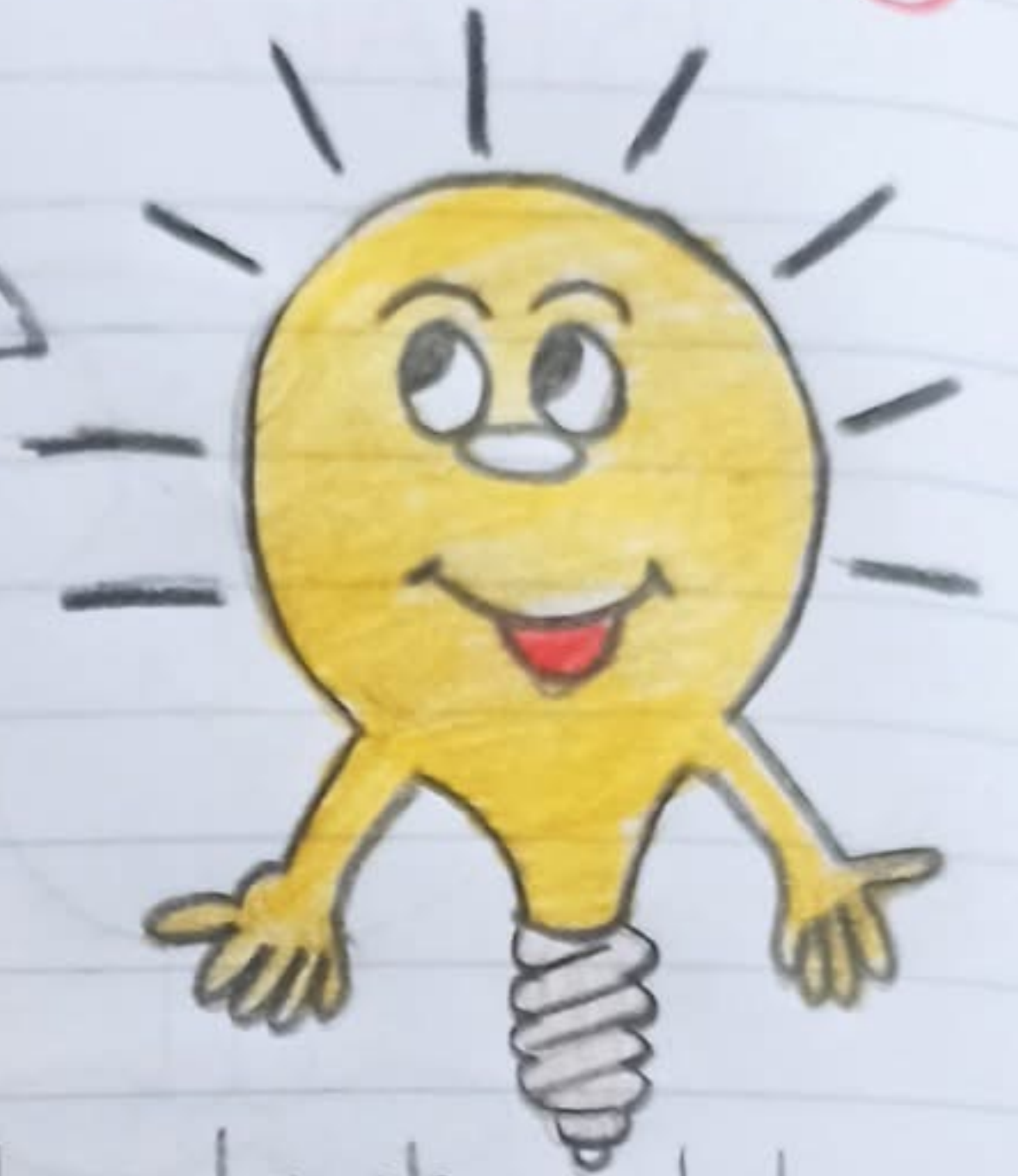
Su İsrafı

- Ellerimizi yıkarken, dişlerimizi fırçalarırken, duş alırken suyu boşa akıtmamalıyız.
- Bulaşıkları ve çamaşırları biriktirerek yıkamalıyız.
- Bozuk muslukları tamir ettirmeliyiz.

Giysi İsrafı

- İhtiyacımız olmayınca giysi almamalıyız.
- Giysi ve ayakkabılarımızı temiz kullanmalıyız.
- Etiketlerinde yazan uyarılara dikkat etmeliyiz.

Elektrięi
Açık Bırakma

Elektrik İsrafı

- Lambaları ve diğer elektrikli ev aletlerini ihtiyacımız olmadığı zaman açık bırakmamalıyız.
- Aydınlatmalarda tasarruflu lamba kullanmalıyız.
- Buzdolabı ve fırının kapagını sürekli açıp kapatmamalıyız.

Gıda İsrafı

- Kısa sürede tüketebileceğimiz kadar gıda maddesi almalıyız.
- Tabagımıza yiyebileceğimiz kadar yemek almalıyız.
- Artan ekmek veya yiyecekleri uygun koşullarda saklamalı ve değerlendirmeliyiz.

Zaman İsrafı

- Zamanın sınırsız olmadığını unutmamalıyız.
- Gün içinde yapacaklarımızı planlamalıyız.
- Önceliğimizi yapmamız gereken işlere vermeliyiz.

Kağıt İsrafı

- Kağıtların her iki yüzünü de kullanmalıyız.
- İhtiyacımız olmayınca defterlerden sayfa koparmamalıyız.
- Kullanılmış kağıtları geri dönüşüme kazandırmalıyız.

KURALLARA KATKIM

1.

İyi bir vatandaş olmanın temeli yasalara uymaktır.

Kurallara uymayan bireyleri uyarmak vatandaşlık görevimizdir. Fakat uyarılarımızı yaparken saygılı olmalıyız. Bu sayede toplumun düzenini ve devamlılığını koruyabiliriz.

Uyarıda bulunabileceğimiz bazı kurallar şunlardır:

- ♥ Temizlik kuralları
- ♥ Trafik kuralları
- ♥ Aile içi kurallar
- ♥ Okul kuralları
- ♥ Sınıf içi kurallar

Kurallara Uymayanları Uyarırım

Dersteysen ders dışı konuşan arkadaşımı uyarırım.

Yere çöp atan arkadaşımı uyarırım.

Birine onun istemeyeceği şekilde seslenen arkadaşımı uyarırım.

Ellerini yıkamadan sofraya oturan kardeşimi uyarırım.

Arkadaşlarıma merhaba diyerek selam vermeyen bir yakınımı uyarırım.

HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) MEKKE VE MEDİNE YILLARI

♥ İlk Vahyin Gelmesi ve Davet Süreci

Mekke'de yaşanan olumsuzluklar Hz. Muhammed'i (s.a.v) rahatsız ediyordu. Toplumda yaşanan kötülükleri, olumsuzlukları gördükçe bunalıyordu. Bu yüzden sık sık Mekke yakınlarında bulunan **Nur Dağı**'ndaki **Hira Mağarası**'na gidiyordu. Burada derin düşüncelere dalar, Allah'a (cc) dua ediyordu.

Hz. Muhammed (s.a.v) kırk yaşında iken Hira Mağarası'nda derin düşüncelere dalmışken vahiy meleği **Cebrail** (as) kendisine göründü.

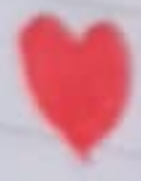
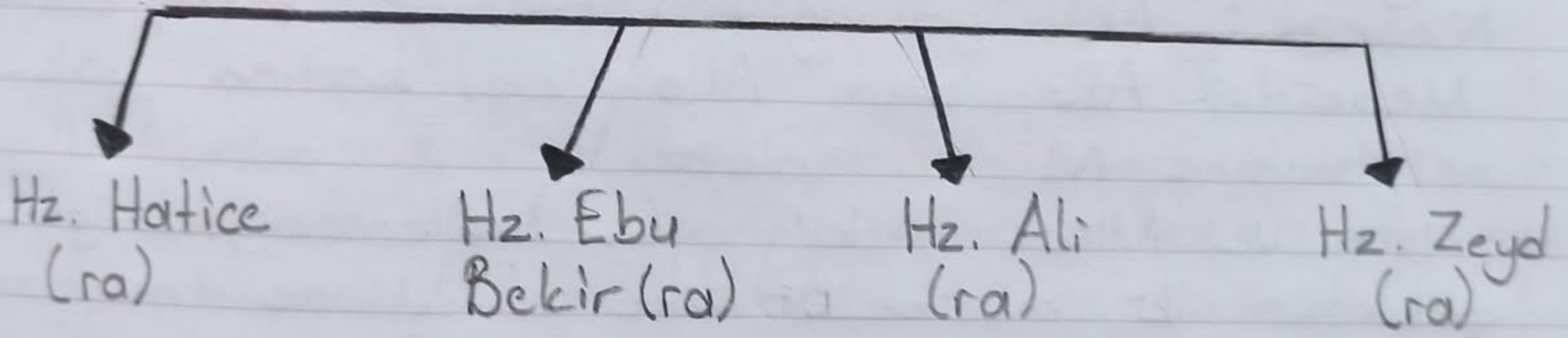
- Melek Cibrail (as) burada Hz. Muhammed'e (s.a.v) "**Oku!**" dedi.
- Hz. Muhammed (s.a.v) okuma bilmediğini ifade etti.
- Cibrail (as) söylediğini tekrarladı.
- Hz. Muhammed (s.a.v) yine okuma bilmediğini söyledi.
- Cibrail (as) ona tekrar "**Oku!**" deyince Hz. Muhammed (s.a.v) "**Ne okuyayım?**" diye sordu.
- Cibrail (as) da ona Alak suresinin ilk beş ayetini okudu ve gözden kayboldu.

Yaşadıklarından çok etkilenen Hz. Muhammed (s.a.v) olanları eş Hz. Hatice'ye (ra) anlattı. Hz. Hatice (ra), Allah'ın (cc) kendisini yalnız ve çaresiz bırakmayacağını ifade etti.

Bir süre sonra Cebrail (as) yine Hz. Muhammed'e (sav) geldi. Ona Allah'tan (cc) vahiy getirdi. Bu vahiylerde Allah (cc) Hz. Muhammed'den (sav) peygamberlik görevini yerine getirmesini ve insanları uyarmasını istiyordu. Hz. Muhammed'in (sav) insanları uyarma görevi başlamıştı.

Artık Hz. Muhammed (sav) en yakınlarından başlayarak Allah'ın (cc) emir ve yasaclarını insanlara aktardı, onları Müslüman olmaya çağırdı. Hz. Muhammed'e (sav) ilk olarak en yakınında bulunanlar iman etti.

Hz. Muhammed'e (sav) inanıp ilk Müslüman olan kişiler

Habeşistan Hicretleri, İsrâ ve Mirâç Olayı

Hz. Peygamber (sav) artık insanları İslâm'a davet ederken gizliliğe gerek duymuyordu. Kendisinin peygamber olduğunu açıkça ifade ediyor, insanları Allah'ın (cc) birliğine inanmaya çağırıyordu.

İslâm Mekke'de gün geçtikçe daha çok kabul edildi. Mekkeli putperestler hem Peygamberimize (sav) hem de onun getirdiği dine inananlara baskı uygulamaya başladılar. Baskılardan bunalan bazı Müslümanlar Habeşistan'a gitmek zorunda kaldı. 615 ve 616 yılında iki grup Müslüman Mekke'den Habeşistan'a hicret etti.

Müşrikler Peygamberimize (sav) İslam'ı yaymaması için çeşitli teklifler yaptılar. Fakat Hz. Muhammed (sav) hiç birini kabul etmedi. Bu süreçte Hz. Hatice (ra) ile amcası Ebu Talib Peygamberimizin (sav) en büyük destekçileri oldu.

Hz. Muhammed'in (sav) peygamberliğinin onuncu yılında 620 senesinde kısa aralıklarla Hz. Hatice (ra) ve Ebu Talib vefat etti. Hz. Muhammed (sav) bu duruma çok üzüldü. İslam kültüründe 620 yılına **Hüzün Yılı** denir.

Hz. Muhammed'in (sav) bir gece Allah'ın (cc) izniyle Mekke'deki Kâbe'den alınıp Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya götürülmesine **İsra** denir. Mescid-i Aksa'dan Allah (cc) katına yükseltilmesine **Mirâç** denir.

İsra ve Mirâç Allah'ın (cc) dilemesiyle gerçekleşen iki mucizedir. İsra ve Mirâç mucizesinin gerçekleştiği kabul edilen Recep ayının 27. gecesine kültürümüzde **Mirâç Kandili** olarak kutlanır.

Taif Yolculuğu

Müşriklerin Müslümanlara olan baskılarının artması üzerine Hz. Muhammed (sav) Müslümanlığı yaymak için farklı yerler aramaya başladı. Bu amaçla Mekke yakınlarındaki Taif'e gitti. Taiflilere Allah'ın (cc) varlığını, birliğini anlattı.

Hz. Muhammed (sav) Taif halkını İslam'a davet etti ama halk inanmadı. Taif'te umduğunu bulamayan Hz. Muhammed (sav) üzgün şekilde Mekke'ye döndü.

İslam'ı yaymak için farklı arayışlar içinde olan Hz Muhammed (sav) 620 yılında Mekke'ye gelen kabilelerle Akabe denilen yerde görüştü. Medine'den gelen grup Müslüman oldu ve Peygamberimize (sav) bağlılık sözü verdiler. Bu olaya

I. Akabe Biati denir. I. Akabe Biatından sonra Hz Peygamber (sav) Muab bin Hmeyr' (ra) Medinelilere İslam'ı öğretmesi için görevlendirdi. Medine'den gelen Müslümanlar yine Akabe'de Hz Muhammed'le (sav) buluşarak Peygamberimize (sav) Medine'ye davet ettiler. Onu koruyacaklarına, destekleyeceklerine söz verdiler. Bu olaya da **II. Akabe Biati** denir.

II. Akabe Biatından sonra Müslümanlar Mekke'den ayrılmaya başladılar. Çünkü müşriklerin baskıları artmıştı. Birçok Müslüman Mekke'den Medine'ye gitti. Müşrikler Medine'de İslam'ın yayılmasından korktular.

Mekkeliler İslam'ın yayılmasını önlemenin tek yolunun Hz Muhammed'i (sav) öldürmek olduğuna karar verdiler. Ancak Allah (cc) onların planını Peygamberimize (sav) bildirdi ve ondan Medine'ye göç etmesini istedi. Hz. Muhammed (sav), Hz Ebu Bekir'le (ra) birlikte Mekke'den ayrıldı.

Hiz. Muhammed (sav) Mekke'den ayrılınca **Kuba** denilen yere gelince bir mescit inşa ettirdi. Kuba'dan Medine'ye yola çıkan Hz Muhammed (sav) **Ranuna Vadisi**'ne geldiğinde burada Müslümanlarla birlikte ilk cuma namazını kıldı. 622 yılının Eylül ayında Medine'ye ulaştı. Hz Muhammed'in (sav) bu kutlu yolculuğuna **Hicret** denir.

★ **Ensar** : Mekke'den göç eden Müslümanlara kucak açıp onlara maddi ve manevi her türlü yardımı yapan Medinelî Müslümanlara denir.

★ **Muhacir** : Mekkeli müşriklerin baskılarından kurtulmak, İslam'ı daha iyi ve rahat yaşamak amacıyla inançları uğruna Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanlara denir.

♥ İslam Toplumu Oluşturma Yolunda Yapılan Çalışmalar

Peygamberimiz (sav) Hicret'ten sonra Medine'de güçlü bir İslam toplumu oluşturmak için bazı çalışmalar yaptı.

İlk iş olarak bir mescit inşa ettirdi. Yapılan bu mescide **Mescid-i Nebevi** denildi. Mescid-i Nebevi'nin hemen yanına **Suffe** denilen bir yer yapıldı. Burada yoksul Müslümanlar barındı ve ilim öğrendi. Suffe'de kalanlara **Ashab-ı Suffe** denildi.

Mekkeli Müslümanlar eulərini, mallarını, arazilerini Mekke'de bıraktıkları için zor durumdaydı. Hz. Muhammed Medinelî ve Mekkeli Müslümanlar arasında kardeşlik bağı kurdu ve her Mekkeli Müslümanı bir Medinelî Müslüman ile kardeş yaptı.

Medine'de sadece Müslümanlar değil başka inanatan olanlar da vardı. Bunların en önemlisi Yahudilerdi. Hz. Muhammed (sav) Medine'deki Yahudilerle bir anlaşma yaptı. Bu anlaşma herkesin inancında diğer olmasını, birbirine zarar vermemesini ve Medine'ye saldırı durumunda şehrin beraber savunulmasını ön görüyordu. Bu anlaşmaya **Medine Sözleşmesi** denir.

♥ Hudeybiye Antlaşması ve Mekke'nin Fethi ~6~

Mekke'li müşrikler Müslümanları Medine'de rahat bırakmadılar. Üç kez Müslümanlara saldırılar Aralarında

- Bedir
- Uhud
- Hendek savaşları oldu ve müşrikler istedikleri sonucu alamadılar.

Peygamberimiz 628 yılında Kâbe'yi ziyaret etmek amacıyla yola çıktı. Mekkelilere amaçlarının savaşmak olmadığını bildirdi. Ancak müşrikler şehre girmelerine izin vermedi. Yapılan görüşmeler sonunda **Hudeybiye Antlaşması** imzalandı. Antlaşmaya göre Müslümanların Kâbe ziyaretini gelecek yıl ve üç günlük sürede yapmaları kararlaştırıldı. İki tarafın on yıl boyunca birbirleriyle savaşmaması kararı alındı.

Hudeybiye Antlaşmasının üzerinden iki yıl geçmeden Mekke'li müşrikler antlaşmayı bozdular. Bunun üzerine Hz Muhammed (sav) 630 yılında kan dökülmeden, ciddi bir çatışma olmadan Mekke'ye girdi ve Kâbe'deki putları temizledi.

♥ Veda Haccı, Veda Hutbesi ve Hz Peygamber'in Vefatı

Hz Muhammed (sav) 632 yılında hac görevini yerine getirmek üzere Mekke'ye gideceğini duyurdu. Çok sayıda Müslüman ile birlikte yola çıktı. Hz Muhammed (sav) 632 yılında ilk ve son haccını yaptı. Onun bu haccına **Veda Haccı** denildi.

~7~

H2 Muhammed (sav) Veda Hacı sırasında Arafat meydanında toplanan Müslümanlara seslendi. Onlara son öğütlerini verdi ve veda yaptı. Onun bu konuşması **Veda Hutbesi** olarak adlandırıldı.

H2. Muhammed'in (sav) Veda Hutbesi'nde değindiği belli başlı konular

- ♥ Allah (cc) birdir, Hz Muhammed (sav) O'nun elçisidir
- ♥ İnsanların canı, malı, namusu kutsaldır. Bunlara dokunulamaz.
- ♥ Kan davaları yasaktır.
- ♥ Faiz yasaktır.
- ♥ Kadınların hakları korunmalı ve iyi davranılmalıdır.
- ♥ Emanetler titizlikle korunmalıdır.
- ♥ Bütün insanlar Hz Adem'den (as) töremiştir ve esittir. Bütünlük ancak Allah'ın (cc) emir ve yasaklarına uymakla olur.

Peygamberimiz (sav) hac görevini tamamladıktan sonra Mekke'den ayrıldı ve Medine'ye geldi. Az zaman sonra hastalandı. Yakalandığı hastalıktan kurtulamadı ve 8 Haziran 632 tarihinde vefat etti. Onun mezarı Mescid-i Nebvi'nin bitişğinde olup **Rauza-i Mutohharah** olarak adlandırılır.

4. BÖLÜM: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

SES TEKNOLOJİLERİ

SES TEKNOLOJİLERİ

İnsanların seslerini kaydedebilme ve uzaklara iletebilme istekleri ses teknolojisinin sürekli gelişmesini sağlamıştır. Sesin kuvvetli ya da hafif çıkmasına **sesin şiddeti** denir.

İnsan kulağı, belli bir şiddetin üzerindeki sesleri duyabilir, altındaki sesleri duyamaz.

Bilim ve teknolojideki ilerlemeler;

♥ Ses kaydeden,

♥ Kayıtlı seslerin dinlenmesini sağlayan,

♥ Ses şiddetini değiştiren,

♥ İşitme yetisini arttıran araçların üretilmesini sağlamıştır.

GecmiŖten Gündümüze Ses Teknolojileri

2.

Telefon

Telefonu icat eden Alexander Graham Bell (Aleksandır Graham Bel) sesin kablolar aracılığıyla iletilmesini sağlamıştır.

Radyo

Telefonun icadından sonra sesin iletiminde radyo ve telsiz kullanılmaya başlanmıştır.

Fonograf

Thomas Alva Edison (Tamis Alva Edisın) ses kayıt cihazlarının ilki olan fonografı icat etmiştir. Fonograf hem sesi kaydeden hem de kaydedilen sesleri dinlemeyi sağlar. Hassas lgneli bir ucla metal silindir üzerinde iz oluşturarak ses kaydeder.

Gramofon

Emile Berliner (Emili B rlinir) tarafından icat edilmiştir. Fonografıa benzer özellik gösterir. Plak  zerine yapılan ses kayıtları dinlenir. Kol yardımıyla plağın dönmesi sağlanır.

Kasetçalar

Sesler daha sonraları 3. kaset üzerine kaydedilmeye başlanmıştır. Kasetçalarlar da hem ses kaydı hem de kaydedilen sesi dinlemek için kullanılır.

Kamera

Ses ve görüntü kaydeder. Bu cihazlara kaydedilen ses ve görüntüler, televizyon ve bilgisayar yardan izlenebilir.

CD ve USB

Ses ve görüntü günümüzde CD ve DVD gibi daha kaliteli ürünlerle kaydedilir. Müzik, video film gibi kayıtlar çok büyük hacimlere sahip harici belleklerde (USB) depolanabilir.

Fotoğraf makinesi ve cep telefonu

Dijital fotoğraf makineleri ve cep telefonları sesi ve görüntüyü kaydedebilmemize, aynı zamanda bunları dinlememize ve izlememize olanak sağlamaktadır.

Ses Şiddetini Değiştiren Teknolojiler

Mikrofon

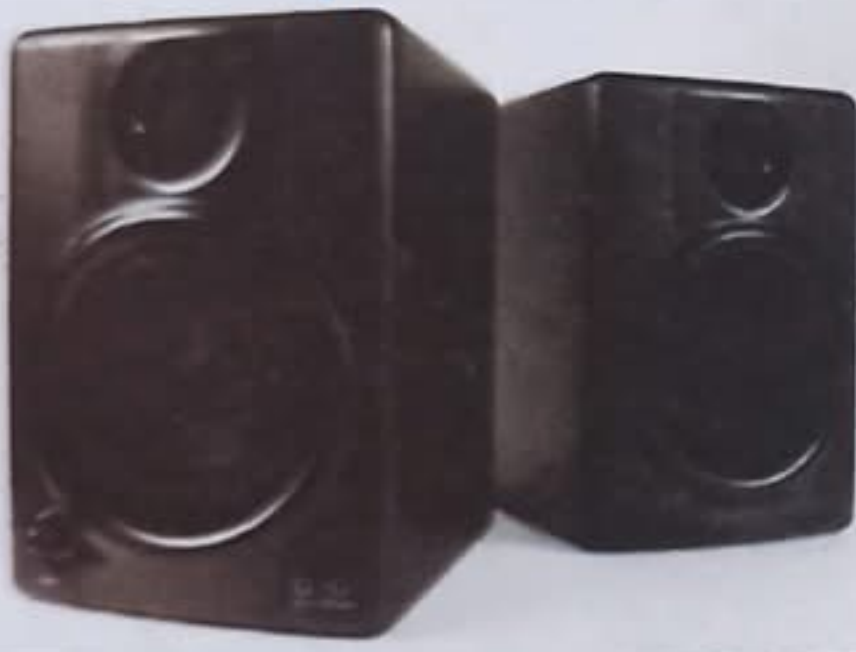
Uzak mesafedeki sesleri toplayıp, enerjiye dönüştüren ve bunu ileten ses cihazlarıdır.

Megafon

Koni şeklinde iki ucu açık araçtır. Sesin bir doğrultuda yayılmasını sağlar.

Hoparlör

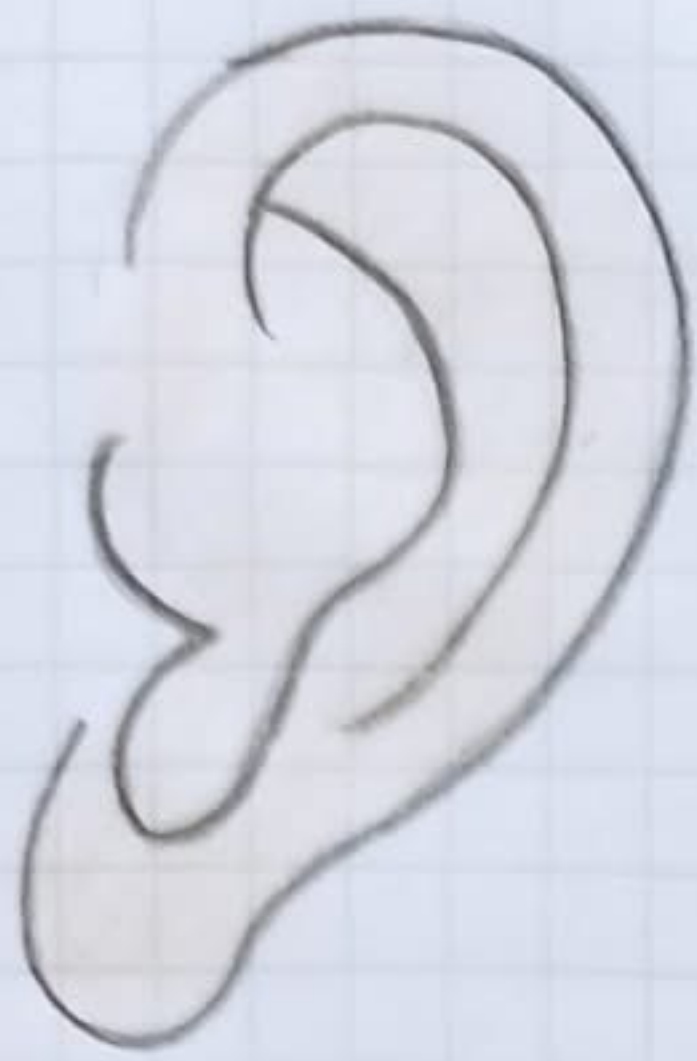
Televizyon, radyo ve bilgisayar gibi araçlarda kullanılır. Ses şiddetini artırır.

Amplifikatör

Bir sinyalin gücünü artıran elektronik bir cihazdır.

Amplifikatör, mikrofon, hoparlörlerden oluşan ses sistemleri okul törenlerinde, toplantı salonlarında, mitinglerde, düğün sabahlarında ve konserlerde sesin daha geniş bir alanda duyulmasını sağlar.

Doğrudan veya sonradan çeşitli etkiler sonucunda kulakta meydana gelen rahatsızlıklar nedeniyle az duyma veya hiç duymama durumuna **İşitme kaybı** denir.

Sesleri duymayan kişiler **İşitme cihazı** kullanır. İşitme cihazları sesin şiddetini yükselterek kulağa gönderir.

İşitme yetisini artıran cihazlardan biri de **stetoskop** tur. Kalbimizin ve iç organlarımızın hareketiyle oluşan seslerin dinlenmesini sağlar.

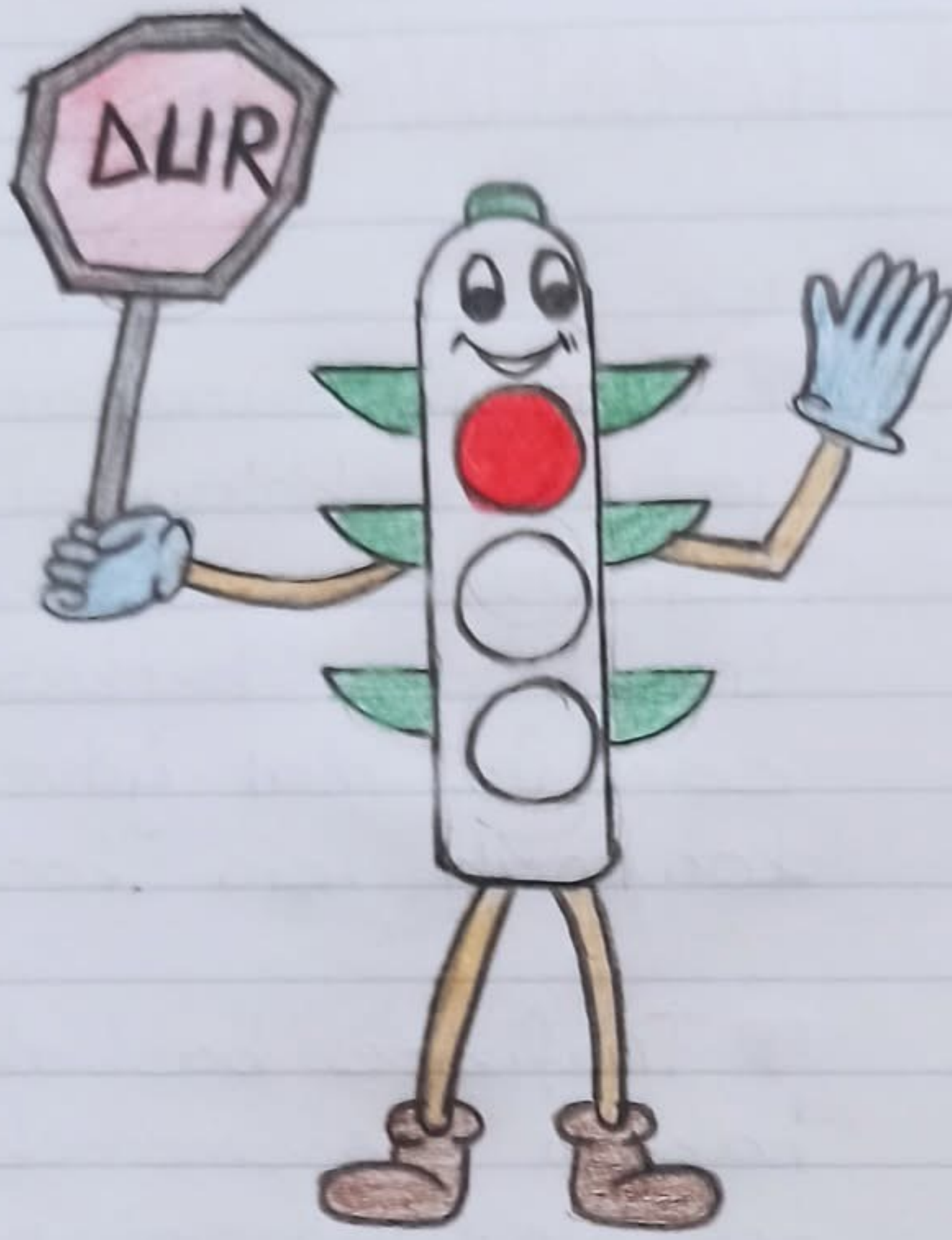

Ses
Şiddetli ses üreten cihazların olumsuz yönü kulağımıza zarar vermesidir. Çok şiddetli sesler kulağımızda geçici veya kalıcı işitme kaybına

neden olabilir. Ses şiddetinin yüksek olduğu ortamlarda bulunmak baş ağrısı, mide bulantısı, baş dönmesi gibi olumsuzluklara yol açabilir. Bu durumlardan etkilenmemek için yüksek ses üreten cihazlardan mümkün olduğunca uzak durmalıyız. Bu ortamlarda saklamak zorunda ise koruyucu kulaklık takmalıyız.

TRAFİK KURALLARININ UYGULANMASI

①

Trafik sorunlarının neden olan faktörlerden en önemli insandır. Bu nedenle insanlara yanlış davranışlarını düzelttirecek, doğru davranış ve alışkanlıklar kazandıracak güvenli trafik ortamı sağlayacak çalışmalar yapılmalıdır.

Trafik sorunlarının en önemli sebebi **trafik kurallarına uymamak**tır. Bu nedenle tüm insanlara trafik kurallarına uymanın gerekliliği ve önemi öğretilmeli, herkesin bu kurallara uyması sağlanmalıdır.

Trafik eğitimine çocuk yaştan itibaren başlanmalıdır. Bu amaçla;

⇒ Televizyonlarda trafik kurallarını anlatan kamu spotları yayınlanabilir.

⇒ Sosyal medya aracılığı ile insanlar bilgilendirilebilir.

⇒ Trafik eğitim parklarının sayısı artırılabilir.

⇒ Ulusal ve yerel basında trafik eğitimi ile ilgili konulara daha fazla yer verilebilir.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1.

Yazıda okumayı ve anlamayı kolaylaştıran, duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmeyi sağlayan işaretlere **noktalama işaretleri** denir.

1. NOKTA (.)

♥ Tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.
Atatürk Selanik'te doğdu.
Elmayı çok severim.

♥ Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
Biz 4. katta oturuyoruz.
Şiir yarışmasında 1. oldum.

♥ Tarihlerde gün, ay ve yılı gösteren sayıların arasına konur.

Kız kardeşim 10.06.1982 doğumludur.
Cumhuriyet 29.10.1923 tarihinde ilan edildi.

♥ Saat ve dakikayı gösteren sayıları ayırmak için konur.

Yarın dersimiz 10.20'de başlayacak.
15.15'te sinemaya gideceğiz.

♥ Bazı kısaltmaların sonuna konur

Dr. → Doktor

Av. → Avukat

Cad. → Cadde

Mah. → Mahalle

Dr. Mustafa Metin geldi.

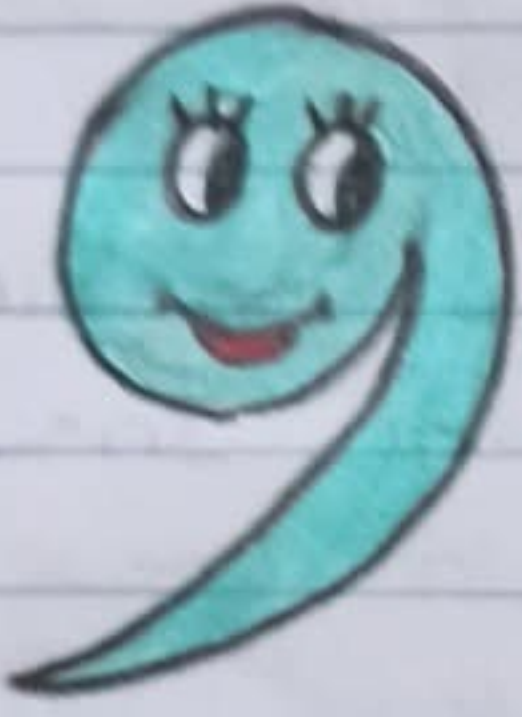
♥ Matematikte çarpma işlemi yapılırken \times işareti yerine kullanılır.

$$4 \cdot 5 = 20$$

$$15 \cdot 3 = 45$$

♥ Genel ağ adreslerinde kullanılır
www . eba . gov . tr

2. VİRGÜL (,)

♥ Birbiri ardına sıralanan eş görevli kelimeler arasına konur.

Ayşe , Rabia , Asmin ve Fatma bize gelecekler.

Bugün marketten süt , bal , reçel , yumurta ve ekmek aldık.

♥ Hitap sözlerinden sonra konur.

Sevgili Kardeşim ,
Değerli Arkadaşım ,

♥ Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır

Sabah kalktı , elini yüzünü yıkadı ,
özerini değiştirdi ve kahvaltı yaptı.

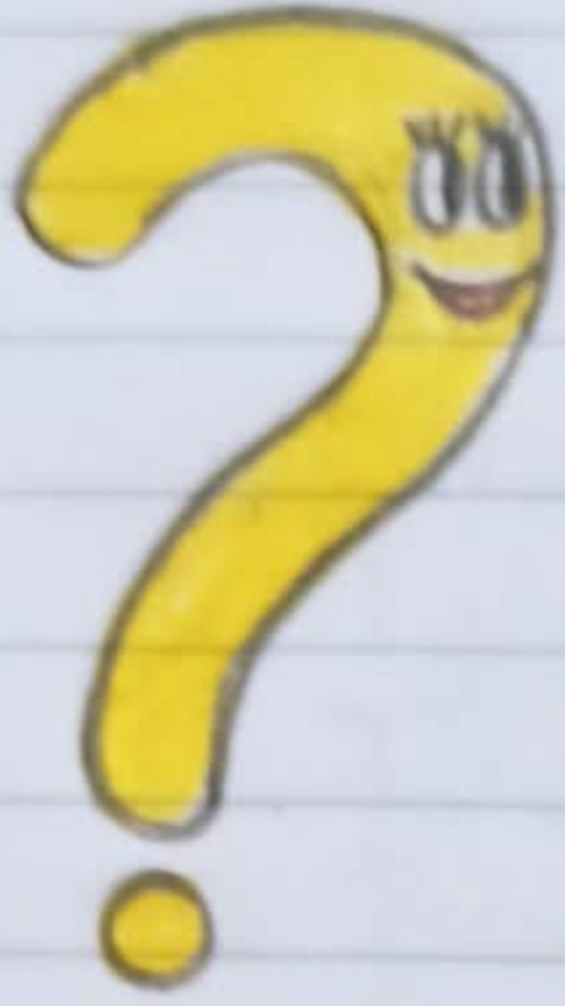
Arabasına bindi , bahçeye gitti ,
çiçekleri suladı ve koyunlara baktı.

♥ Cümlede anlam karışıklığını önlemek için kullanılır

Bebek , arabasına bindi.
Bebek arabasına bindi.

Yaşlı , adama yardım etti.
Yaşlı adama yardım etti.

3. SORU İŞARETİ (?)

♥ Soru bildiren cümlelerin sonuna konur.

Sen kaç yaşındasın?

Yemeğini yedin mi?

Koşu yarışını kim kazandı?

Aldığım kitabı okudun mu?

4. ÜNLEM İŞARETİ (!)

♥ Sevinç, acı, üzüntü, korku, şaşkınlık gibi duygu bildiren cümlelerin sonuna konur.

Eyvah, bardak kırıldı!

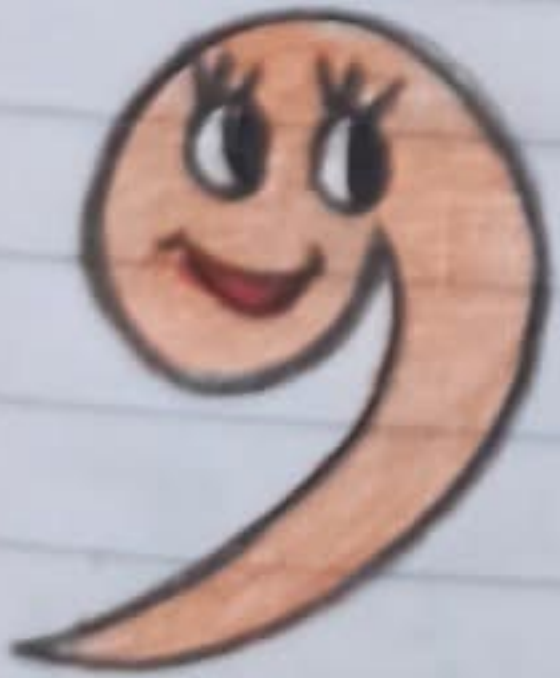
Eyvah! Bardak kırıldı.

Yaşasın, sınavı kazandım!

Yaşasın! Sınavı kazandım.

Ey Türk Gençliği!

5. KESME İŞARETİ (')

♥ Özel isimlere gelen bazı ekler kesme işareti ile ayrılır.

Denizli' de düğünümüz var.

Müge'nin kedisi kaybolmuş.

Atatürk'ün doğum yeri Selanik'tir.

♥ Sayılara gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Sayfa 45' teki örnekleri inceleyelim.

♥ Kısaltmalara gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

TBMM' ye gitmek istiyorum.

6. KISA ÇİZGİ (_)

♥ Satır sonuna sığmayan sözcükleri ayırmak için kullanılır.

Atatürk 'ü çok seve-
rim.

Denizli 'ye kar ya-
ğıyor.

♥ Heceleri göstermek için kullanılır.

Öğ - ret - men → 3 heceli

Cum - hu - ri - yet → 4 heceli

Ke - di → 2 heceli

♥ Matematikte çıkarma işleminin sembolü olarak kullanılır.

$$47 - 13 = 34$$

$$24 - 8 = 16$$

♥ Kelimelerin ve tarihlerin arasına ile ve anlamı katmak için kullanılır.

2024 - 2025

Denizli - Aydın

Eğitim öğretim yılı.
Karayolu

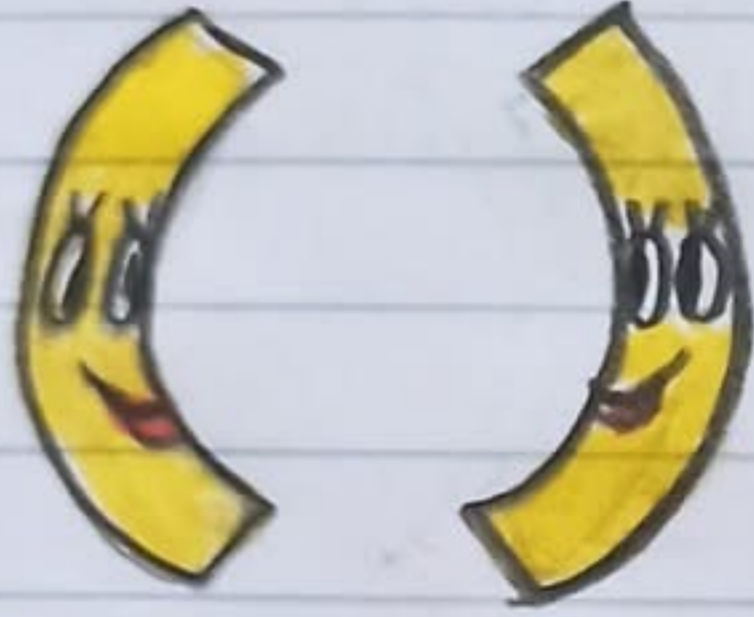
7. KONUŞMA ÇİZGİSİ (_)

Karşılıklı konuşmaları belirtmek için kullanılır.

- Nasılsın?
- İyiyim sen nasılsın?
- Teşekkür ederim çok iyiyim.
- Bugün kütüphaneye gidelim mi?
- İyi olur, gidelim.

8. YAY AYRAÇ (())

Cümlede bir sözü ya da kavramı açıklayan sözler yay ayraç içinde gösterilir.

O gün (çarşamba) ben okula gidememiştım.

♥ Cümlede kullanılan tarihler yay ayraç içinde gösterilir.

Bu sezon (2024 - 2025) hangi takım şampiyon olur?

♥ Yabancı sözcüklerin okunuşu yay ayraç içinde gösterilir.

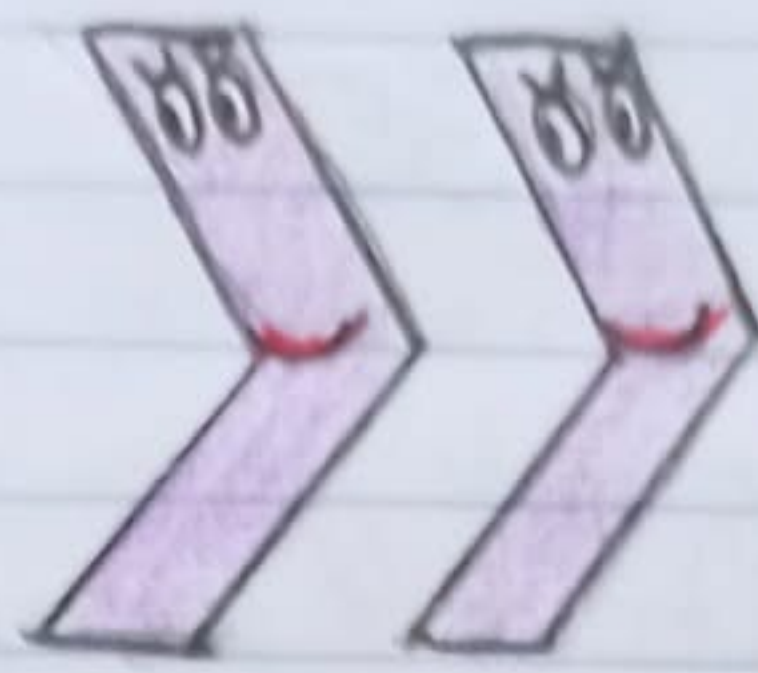
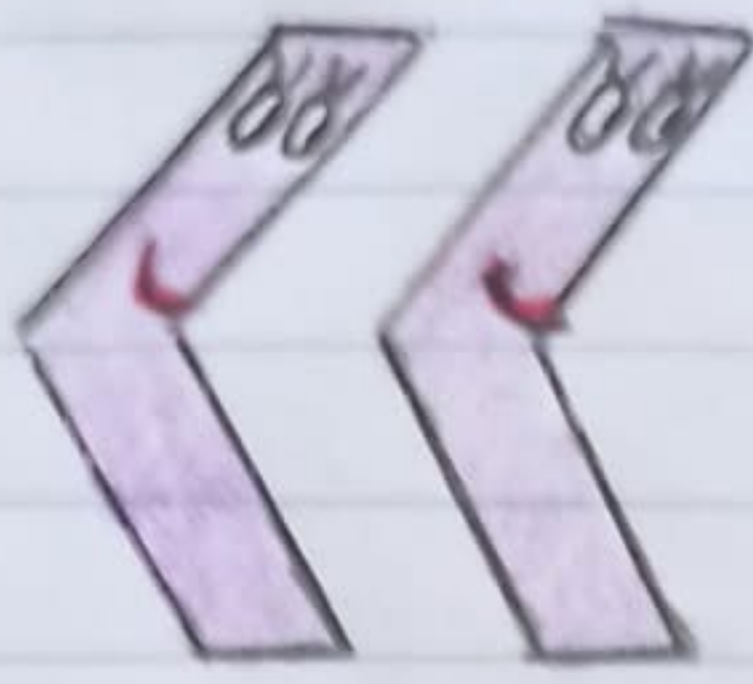
Thomas Alva Edison (Tamus Alva Edisin) ampulü icat etti.

♥ Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak için kullanılır.

İhtiyar — (Yavaş yavaş marangoza yaklaşıyor.)
Ne yapıyorsun burada? Bana da anlatın.

9. TIRNAK İŞARETİ (« »)

6.

♥ Başka bir kişiden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak

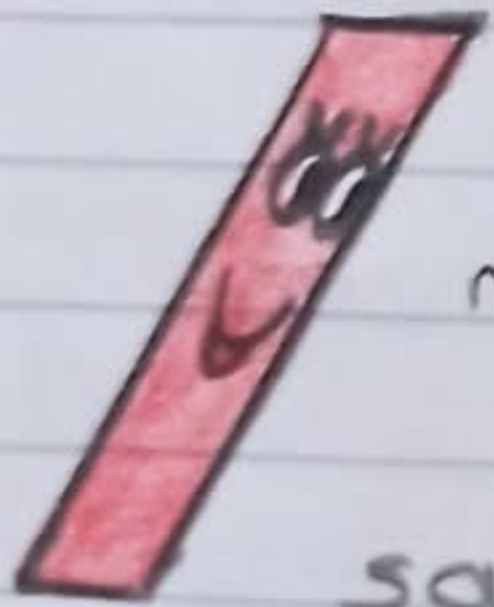
içine alınır

Öğretmenimiz Atatürk'ün « Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri! » sözünü hatırlattı.

♥ Kitap, hikaye, roman, dergi ve şiir adları gibi eser isimleri cümle içinde tırnak içine alınır

Müge « Kırmızı Başlıklı Kız » masalını okumuş.
Mustafa törende « On Kasım » şiirini okudu.

10. EĞİK ÇİZGİ (/)

♥ Yanyana yazılması gereken durumlarda mısraların arasına konur.

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al
sancak / Sönmeden yurdumun üstünde tüten
en son ocak / O benim milletimin yıldızıdır
parlayacak / O benimdir o benim milletimindir ancak

♥ Adreslerde apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur

Hürriyet Caddesi, Manolya Sokak, 107 / 3
Pamukkale / DENİZLİ

♥ Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır.
10 / 11 / 1976 'da doğmuştum.

♥ Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

$$70 / 2 = 35$$

♥ Genel ağ adreslerinde kullanılır
<https://www.meb.gov.tr>

♥ Dilbilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.

-a / -e
 -an / -en
 -lık / -lik

11. İKİ NOKTA (:)

♥ Açıklama yapılacak kelimeden sonra kullanılır.

Gül : Güzel kokan bir çiçektir.

♥ Konuşma çizgisinden önce kullanılır.

Mine sevinçle :

— Ben geldim, diye bağırdı.

♥ Örnekleri sıralarken kullanılır.

Sevdiğim meyveler : elma, portakal ve eriktir.

♥ Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

$$60 : 5 = 12$$

♥ Genel ağ adreslerinde kullanılır.

<https://www.denizli.bel.tr>

★ İki noktadan sonra özel isim veya bir cümle gelmiyorsa cümlelerin ilk harfi büyük başlamaz. Özellikle iki yemeği çok severdi : fasulye, pilav.